

BOEK 'Zwarte Vrijdag' jaagt de lezer de stuipen Horrekijkers in duel met

op het lijf de duivel

JOHN NIJSSEN
MIJNSHEERENLAND

Een welgemeende tip: lees *Zwarte Vrijdag* niet 's nachts op bed, want bij elk verdacht geluid zal de schrik u om het hart slaan. Tenzij u over stalen zenuwen beschikt of voor de duivel in hoogsteigen persoon nog niet bang bent. Want die heeft een hoofdrol in het boek dat zich afspeelt in het Mijnsheerenland van 1965.

Schrijver Bob van Ruyten stelt zich in het naschrift van zijn boek voor als de zoon van een inmiddels overleden oud-predikant van Mijnsheerenland, op wiens aantekeningen het even spannende als meeslepende verhaal tot stand gekomen zou zijn. Want of het ook allemaal echt gebeurd is, laat de auteur graag in het midden.

Enerzijds lijkt dat onwaarschijnlijk, want dan zouden de voorpagina's van alle kranten destijds vol hebben moeten staan van de lugubere gebeurtenissen in het Hoeksche Waardse dorp. Van Ruyten slaagt er niettemin in de lezer voortdurend op een dwaalspoor te zetten en heeft bovendien, heel slim, een tijdsvacuüm ingebouwd.

Hij noemt *Zwarte Vrijdag* een 'opwarmertje' voor zijn zesluik over de ware geschiedenis van het kwaad, dat letterlijk op een kwade dag het leven binnensluipt van doodgewone mensen in hun beste, brave leefwereldje. Zij vermoeden totaal geen onraad als de dorpschool een nieuwe onderwijzer krijgt, die zonder dat de bevolking dit aanvankelijk in de gaten heeft in staat blijkt om alerhande duivelse gedaantes aan te nemen en dito plannen uit te breiden.

Ook als lezer heb je niet meteen in de gaten wat dit personage precies in zijn schild voert. Gaandeweg ont-popt zich echter een mythologische thriller om u tegen te zeggen. De kerk van Mijnsheerenland vervult daarbij een cruciale rol. In de muren van het bedehuis zou eeuwenlang een profetische voorspelling hebben gesluimerd, die dus op een godvergeten vrijdag, begin juli 1965, tot ontknoping komt. En hoe!

Hoewel Van Ruyten het bloedvergieten bewust niet expliciet beschrijft, vallen de slachtoffers op een gegeven moment met bosjes tegelijk. De dorpelingen weten werkelijk niet wat hen overkomt en staan vrijwel machteloos, omdat Mijnsheerenland ten tijde van het drama

Het onheilspellende verhaal uit *Zwarte Vrijdag* speelt zich voor een belangrijk deel af in en om de kerk van Mijnsheerenland.

FOTO REIN GELEIJNSE

afgesloten blijkt te zijn van de buitenwereld. Hiermee krijgt de gemeenschap, zo luidt de ondertoon, de rekening gepresenteerd van haar geslotenheid. 'Horrekijkers' is natuurlijk ook niet voor niets de bijnaam van de bewoners. Van Ruyten: „Tot nog toe was de Hoeksche Waard hooguit het decor van brave streekromans. Dit is wel even iets anders, ja.”

Zonder de clou te willen prijsgeven, valt verder op dat de schrijver een opmerkelijke rol heeft toebe-

deeld aan een groep verstandelijk gehandicapte kinderen uit het dorp. Juist dankzij het ongebreidelde geloof van deze onschuldige zielen in het goede, lijkt er nog hoop voor de schijnbaar reddeloos verloren dorpsbewoners.

In het vervolg *Zwarte Betje*, wat beter gezegd de voorgeschiedenis is, wordt duidelijk waarom het noodlot vele honderden jaren geleden al aan Mijnsheerenland werd gekoppeld.

De 60-jarige Van Ruyten omschrijft zichzelf als een liefhebber

van het 'fantastische' genre, waarin wel een diepere boodschap ligt besloten. „Ik ben al vanaf mijn tiende geïnteresseerd in mythen, sagen, legenden en sprookjes.

Later kwamen daar science fiction- en griezelverhalen bij. Als schrijver ben ik vooral beïnvloed door Tolkien, wiens *In de ban van de ring* ik op mijn veertiende voor het eerst, en sindsdien minstens één keer per jaar heb gelezen. Wat mij hierin zo aanspreekt is

dat je als mens geregeld met de keuze tussen goed en kwaad wordt geconfronteerd.”

Verkoop

Ware identiteit schrijver nog even geheim

Het afgelopen voorjaar verschenen *Zwarte Vrijdag* en het onlangs uitgebrachte *Zwarte Betje/kroniek van Lori-el*, zijn de eerste twee boeken uit een serie van zes. Het volgende verschijnt volgend voorjaar en draagt als titel *Zwart Goud*. De verkoop begint volgens uitgeverij Aristos behoorlijk goed op gang te komen. Van *Zwarte Vrijdag* is zelfs de tweede druk van de persen gerold. Beide boeken zijn ook te leen bij een groot aantal bibliotheken in heel Nederland. Verkooppunten in de Hoeksche Waard zijn onder meer

alle filialen van boekhandel Edel en 't Winkeltje in Westmaas. Belangstellenden kunnen ook rechtstreeks bij de uitgeverij terecht: www.winkel.aristos-bv.com. Bob van Ruyten is overigens niet de echte naam van de schrijver, die goede redenen heeft om zijn ware - bij deze redactie wel bekende - identiteit pas op een later moment te onthullen. Hij verdient de kost met 'praten, schrijven en menselijke contacten'.